

EVROPSKI PARLAMENT

POSEBNA IZDAJA

EVROPSKI SVET
22. in 23. marec 2005
Bruselj

GOVOR PREDSEDNIKA, G. JOSEPA BORRELLA FONTELLESA
SKLEPI PREDSEDSTVA

01/S-2005

Generalni direktorat predsedstva

(Intranet) <http://www.euoparl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.euoparl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

GOVOR PREDSEDNIKA

GOVOR PREDSEDNIKA EVROPSKEGA PARLAMENTA NA EVROPSKEMU SVETU, 22.-23. MARCA 2005

Spoštovane dame in gospodje, člani Evropskega sveta!

'Spomladanski' Evropski svet, kot mu pravimo, je priložnost za oceno in opredelitev naslednjih korakov tega, kar med nami imenujemo 'lizbonska strategija'.

Ta nekoliko nejasen izraz pomeni poskus narediti naše gospodarstvo konkurenčno, ne da bi škodovali evropskemu socialnemu modelu in okolju.

Državljeni morajo razumeti razlog za to kar delamo, še posebno sedaj, ko se je začel proces ratifikacije Ustave. Razumeti morajo, zakaj je treba na evropsko razsežnost gledati kot na prednost in ne kot na skupek omejitev, ki ovira njihovo blaginjo ali solidarnost. In to je nekaj, kar moramo ne le pojasniti, ampak tudi dokazati.

G. Juncker je opisal dosežek lizbonske strategije za 'vreden pomilovanja'. Potem, ko sem prejšnji teden v Bruslju poslušal srečanje predstavnikov nacionalnih parlamentov in Evropskega parlamenta, bi dejal najmanj to, da moramo še veliko postoriti.

Petnajst držav članic je zastavilo 'lizbonske' cilje v času, ko je svetovni splet dosegel svoj pravi razcvet. Ciljev je bilo preveč in bili so premalo jasni; tudi vloga vodilnih (Unije in držav članic) je bila v nekaterih primerih premalo natančno urejena, v drugih pa je bila brez potrebe opisana preveč podrobno. Napovedi za rast so bile preveč optimistične. Danes za naša dva glavna cilja, zaposlovanje in zmožnost inovacij, ugotavljamo, da nista bila dosežena in, da nadalje zaostajamo za našimi vodilnimi partnerji.

Kako naj Evropski parlament vdihne življenje v skupne ukrepe sedanjih 25 držav članic?

Z vidika naših natančno usklajenih političnih prizadevanj, kjer so vsi zadevni odbori sodelovali, moram najprej poudariti, da je Parlament 9. marca z veliko večino izglasovali resolucijo, ki združuje različne politične pristope in nacionalne pomisleke.

Resolucija vam ponuja nekaj preprostih sporočil, na primer:

- Uravnoteženo razmerje, ki povezuje tri stebre - konkurenčnost, socialni vidik in okolje, ne smemo spreminjati. Všeč mi je bila prispodoba, ki jo je g. Juncker uporabil na naši zadnji medparlamentarni seji: govoril je o majhni jelki, sicer ne novoletni, s katere visi nekaj okraskov; če bi en okrask padel na tla, bi se lahko celotno drevo prevrnilo.

- Lizbonsko strategijo je treba nadaljevati s pomočjo nacionalnih akcijskih načrtov, za kar bi morala vsaka vlada imenovati ministra, odgovornega za usklajevanje. Drži, kakor je izjavil g. Barroso, da je ena izmed šibkosti lizbonske strategije v tem, da ni bila zadosti upoštevana na nacionalni ravni. Kljub temu ne smemo izničimo evropske dodane vrednosti.

GOVOR PREDSEDNIKA

- Države članice se morajo zavezati k sprejemom ukrepov, potrebnih za povečanje izdatkov za raziskave in razvoj na vsaj 3% nacionalnega prihodka, dvakratno povečanje evropskih sredstev ter za ustanovitev evropskega sveta za raziskave, ki bi deloval kot neodvisen svetovalni odbor.
- Podpreti je treba Evropsko pobudo za mlade, predlagano s strani več držav članic, da bi spodbudili 'Evropski mladinski pakt'.
- Nacionalni in evropski proračuni ter prihodnji finančni načrt za obdobje 2007-2013 morajo odražati cilje, za katere si prizadevamo.

Kot veste, Evropski parlament kot ena izmed vej proračunske oblasti zadnji točki pripisuje velik pomen. Ne dvomim, da trenutni postopki v začasnem odboru, kateremu predsedujem, ne bi prispevali k zadovoljivi rešitvi v juniju. Rad bi vas spomnil, da ob doseženem dogovoru o finančni perspektivi potrebujemo dogovor tudi med Parlamentom in Svetom. Unija bo v nasprotnem primeru tvegala obstanek na dolgotrajni mrtvi točki, naši državljani pa bodo težko razumeli, zakaj mora biti taka razlika med odkritimi ambicijami in njihovimi praktičnimi rezultati.

Kar se tiče politike okolja, nameravamo z vami sodelovati pri predlagani deklaraciji o trajnostnem razvoju, ki naj bi bila sprejeta junija. Že na sedanji stopnji lahko rečemo, da trdno podpiramo ciljne zneske iz osnutka sklepov.

Prejšnji teden je Evropski parlament organiziral obširno srečanje s približno 130 člani nacionalnih parlamentov iz 25 držav članic in predstavniki držav kandidatk. Ko sem dal pobudo za srečanje, sem menil, da lahko medparlamentarna razsežnost obogati našo razpravo o lizbonski strategiji. Srečanje je bilo dobro obiskano, sorazmerno s potrebo po informacijah in s skupno željo po veliko bolj aktivni vlogi v procesu, v sodelovanju z vladami in s parterji na trgu dela.

V široki razpravi so se začele pojavljati nove smernice:

- Ideja uravnoteženih stebrov ima široko podporo, čeprav daje manjšina večji poudarek gospodarskemu steburu.
- Nacionalni akcijski načrti veljajo za zelo pomembne.
- Velika previdnost obstaja glede vsega, kar bi lahko spodbudilo finančni ali socialni damping.
- Številni člani parlamentov so povezali lizbonsko strategijo, finančno perspektivo in revizijo Pakta stabilnosti in rasti.

To srečanje, za katerega upamo, da ga bomo ponovili pred vsakim spomladanskim Evropskim svetom, se je izkazalo za koristno. Pripomogel je k dvigu zavedanja med nacionalnimi predstavniki in njihovimi sodelavci v Evropskem parlamentu, ter evropski integraciji prispeval večjo parlamentarno razsežnost.

GOVOR PREDSEDNIKA

Potreba po tem, da se spoštuje uravnoveženost med tremi dimenzijami lizbonskega procesa, sproža daljnosežne politične odločitve. Parlamenti morajo biti del tega, saj bodo oni tisti, ki bodo sprejemali in izvajali številne potrebne reforme.

Dame in gospodje, člani Evropskega sveta!

Rad bi poudaril, da je kvaliteta evropske zakonodaje bistvena za uspeh vseh strategij, katerih cilj je povečati našo konkurenčnost.

Sistem predpisov za evropsko gospodarstvo mora biti razumljiv, preprost in kar najmanj obremenjujoč. Zavedamo se, da vsak predpis na evropski ravni zamenjuje 25 sistemov nacionalnih predpisov, kar očitno ovira gladko delovanje notranjega trga.

A kljub temu, da so direktive Skupnosti nujno potrebne, te ne smejo biti preveč podrobne in morajo biti natančno prenesene v zakonodaje, ne da bi ob tem dodali močne nacionalne tone, ki bi lahko zapletli zadeve. Pred sprejemom vsake odločitve je treba oceniti tudi njihov učinek, ki ga je treba zatem redno znova ocenjevati. Ocena mora biti objektivna, naša institucija pa bi morala v ta namen sprejeti skupno metodologijo.

To je bila osnova sporočila Komisije o boljši pripravi zakonodaje, ki smo ga prejeli prejšnji teden in, ki je sledilo sporazumu, sprejetemu s strani naših treh institucij. Vsaka institucija se mora zavedati, da je boljša zakonodaja odvisna od resničnega sodelovanja med vsemi tremi, kar na sedanji stopnji še zdaleč ni zagotovljeno.

Na medparlamentarnem srečanju pred nekaj dnevi, ki so se ga udeležili g. Juncker, g. Barroso in g. Verheugen, se je na vseh razpravah neizogibno pojavila tema, ki je neposredno povezana z lizbonsko strategijo – direktiva o storitvah. O tem bi rad povedal nekaj besed. Prvič, ne smemo pozabiti, da je to besedilo predlog Komisije iz leta 2004, ki ga bosta Evropski parlament in Svet ministrov v skladu s Pogodbami preučila in nedvomno dopolnila v postopku soodločanja. Torej ni veljavno.

Zelo sem zaskrbljen zaradi velike zmede, ki spremlja to besedilo. O čem pravzaprav govori? Če se nanaša na svobodo ustanavljanja, smo to že zdavnaj rešili, načelo države izvora pa tu ne velja. Če se nanaša na svobodo opravljanja storitev, je besedilo milo rečeno nejasno in pušča številna vprašanja odprta. To je pred nekaj dnevi povedala tudi Komisija sama, ko je na plenarnem zasedanju nagovorila Parlament.

Vsi si moramo prizadevati za tako razlago, da predvsem zagotovimo, da se ena polovica Evrope ne bo počutila, kot da se bori proti zaščitniškim težnjam druge. Ne sme pa tudi biti rečeno, da nasprotovanje temu predlogu direktive pomeni nasprotovanje osnutku Ustave. To dvojje ni povezano.

GOVOR PREDSEDNIKA

Razprava, ki je pravkar bila sprožena v Evropskem parlamentu, bo bistvena in vrhunec za parlamentarno demokracijo. Omogočila nam bo, da besedilo podrobno preučimo, in prepričan sem, da bodo naši predlogi sprememb pomagali ohraniti evropski socialni model. Že dolgo se zavzemamo za dokončanje notranjega trga, hkrati pa zavračamo socialni damping. Kot pravi naša resolucija o lizbonski strategiji, je cilj doseči enotni trg za storitve, z ravnovesjem med odpiranjem trga, javnimi storitvami ter socialnimi in potrošniškimi pravicami.

Določanje tega ravnovesja bo ključna naloga pri politični presoji: potrebna bo demokratična razprava in Evropski parlament je pristojno mesto zanjo.

Dame in gospodje, člani Evropskega sveta!

Ugotavljam, da sta ministra za finančne in gospodarske zadeve dosegla politični dogovor glede pakta stabilnosti in rasti, pa čeprav njegova vsebina vzbuja nasprotujoče si odzive v Parlamentu. Ta primer nam kaže, da je možno ob spoštovanju temeljnih kriterijev, ki so za Evropski parlament zelo pomembni, ohraniti stopnjo prilagodljivosti, ki bo odražala tako Evropsko unijo, v kateri lahko vsakdo razume pomisleke ostalih, ne da bi ob tem ogrozil celoto. Poleg tega pa Evropski parlament v resoluciji februarja 2005 priporoča, "naj se v paktu stabilnosti in rasti nameni večji poudarek ekonomskemu razvoju". Brez tega dogovora bi bila Unija v slepi ulici.

Lizbonska strategija, finančna perspektiva, pakt stabilnost in rasti, predložena direktiva o storitvah - vse to so zadeve, katerih posledice vplivajo na vsakdanje življenje državljanov. Enako velja za širitev, ki jo je potrebno bolje razložiti, če želimo izpostaviti njene prednosti. Parlament se z vso potrebno skrbjo pripravlja na glasovanje 13. aprila o pristopu Romunije in Bolgarije, saj le tako lahko zagotovi, da bo nova širitev pomenila političen, gospodarski in družbeni napredek za vse. Obenem želi biti parlament polno vključen v nadzor, ki ga bo izvajala Komisija do samega pristopa. To mora biti pravi nadzor in ne le gola formalnost.

Sedaj, ko se je v več državah članicah začel postopek ratifikacije Ustave, želim, da bi Evropa pomagala našim državljanom pri načrtovanju lepše prihodnosti, ali z novim institucionalnim okvirom, Ustavo, ali z oblikovanjem take gospodarske, družbene in okoljske politike, ki jim bo v korist.

Vse tri institucije morajo delovati skupaj pri boljših pogojih. Parlament pozdravlja smernice, na katerih namerava Komisija osnovati svoje delovanje v naslednjih petih letih. S takim ravnanjem ter s podporo predlogom o vmesni reviziji lizbonske strategije, potrjujemo, da smo pripravljene spodbujati medinstitucionalno razumevanje ter v polni meri sodelovati s Komisijo.

Dame in gospodje, člani Evropskega sveta!

Luksemburško predsedništvo se je znašlo v tekmi, ki je še najbolj podobna teku z ovirami.

GOVOR PREDSEDNIKA

Dogovor o paktu stabilnosti in rasti je omogočil preskok prve ovire. V Parlamentu smo prepričani, da bosta isti čut odgovornosti in pripravljenost na kompromis oživila lizbonsko strategijo ter v juniju pripravila pot za dogovor o prihodnjem financiranju Unije.

Lepa hvala.
